Sagsnr. 12-1509
Vores ref. MHL
Den 23. oktober 2012

LO's forslag til en dagpengepakke

Ved udgangen af 2012 udløber forlængelsen af dagpengeperioden på et halvt år, som blev aftalt i forbindelse med Finanslov 2012. Det betyder, at mange arbejdsløse står til at miste deres dagpenge i 2013. LO vurderer, at der vil være tale om 14.000-20.000 personer.

På den baggrund forslår LO en dagpengepakke med konkrete, fuldt finansierede initiativer, der har til formål at give gruppen, der står til at miste deres dagpenge, en reel og fair chance for at sikre sig ved egen indsats i form af arbejde eller uddannelse.

Dagpengepakkens indhold er beskrevet i afsnittene neden for og omhandler følgende:

- Uddannelsestilbud
- Løntilskudsordning
- Regler om supplerende dagpenge
- Genoptjeningskrav for dagpenge
- Genoptjeningsret til dagpenge i jobrotation
- Regler for seniorjob-ordningen

Uddannelsestilbud

- **De personer, som står til at miste dagpengeretten i 2013, tilbydes et uddannelsesforløb, hvis de har været medlem af en a-kasse i min. 8 år.**

Det skal være uddannelse inden for områder, hvor der er *gode beskæftigelsesmuligheder*, og der tilbydes en ydelse svarende til dagpengesatsen i op til et studieår. Forslaget vil bidrage til kompetenceløft/omskoling. Forslaget indebærer, at der for de ledige personer, som måtte vælge at tage imod tilbuddet om et uddannelsesforløb, lægges en uddannelsesplan i samarbejde med et VEU-center og dertil knyttede uddannelsesinstitutioner.

Der er behov for fire typer indsatser, som en del af det dobbelte uddannelsesløft:

- Indsats overfor personer med svære læse-, stave- og regneproblemer (Forberedende Voksen Undervisning) og/eller indsats, som bidrager til de almene kundskaber (Almen Voksen Uddannelse), der er nødvendige for at kunne deltage i efterfølgende opkvalificering, efter- og videreuddannelse.
- Løft fra et grundlæggende kundskabsniveau og ufaglærte jobfunktioner til et faglært uddannelsesniveau og
- Løft fra et faglært niveau til et videregående uddannelsesniveau.
- En indsats for personer med videregående uddannelse, der har brug for opkvalificering i form af særlige moduler på fx erhvervsakademiniveau.

I de nye uddannelsestilbud inddrages de eksisterende muligheder i forberedende voksenundervisning (FVU), almen voksenuddannelse (AVU), HF-enkeltfag og grundlæggende voksenuddannelse (GVU) samt voksenlærlinge.

Uddannelsestilbuddet vurderes at forringe de offentlige udgifter med 250 mio. kr. (netto) i 2013, og bruttoudgiften vurderes at være 440 mio. kr. i 2013.

Privat løntilskudsordning

- **Ny løntilskudsordning med bonus til private virksomheder, der ansætter arbejdsløse i ordinært job.**
- **Midlertidig forlængelse af den særlige løntilskudsordning for personer over 55 år.**

Den nye løntilskudsordnings regelsæt udarbejdes med udgangspunkt i regelsættet for den særlige ordning for personer over 55 år. Dermed mister de arbejdsløse i risikogruppen ikke retten til løntilskud, blot fordi de mister retten til dagpenge. Løntilskudssatsen fra den almindelige ordning bibeholdes på 70,54 kr. pr. time (2012-niveau).

Den private virksomhed får udbetalt en bonus, hvis de efter deres løntilskudsperiode fastansætter den arbejdsløse. Bonussens størrelse er differencen mellem timesatserne for den almindelige løntilskudsordning og den særlige løntilskudsordning, dvs. 36 kr. i timen (106,49 kr. fratrukket 70,54 kr. i 2012-niveau).

Der kan maksimalt gives bonus i op til 6 måneder. Det foreslås, at ordningen etableres på forsøgsbasis for hele risikogruppen i 2013.

Den særlige løntilskudsordning for personer over 55 år vil med de nuværende regler ophøre pr. 1. januar 2013, hvis der ikke bevilliges en forlængelse, så ordningen også gælder i 2013.

Udgifterne ved forslaget om en ny løntilskudsordning vurderes at være ca. 32 mio. kr. i 2013 (netto) med en bruttoudgift på ca. 233 mio. kr. Udgifterne ved en midlertidig forlængelse af den særlige ordning vurderes at være omkring 26 mio. kr. (netto) i 2013 med en bruttoudgift på ca. 73 mio. kr.

Regler om supplerende dagpenge

- **Perioden, hvor man kan modtage supplerende dagpenge, forlænges til de tidligere 52 uger inden for 70 uger.**

I dag kan man modtage supplerende dagpenge i 30 uger inden for 104 uger. De regler er en konsekvens af en stramning fra april 2008. Stramningen har blandt andet betydet, at det i mindre grad kan betale sig at have et deltidsarbejde i forhold til at være fuldtidsledig. For nogle grupper kan der tilmed være et tab ved at være i deltidsarbejde frem for at være fuldtidsledig. Derudover er der også flere med de nuværende regler, der har fået en ”gyldig grund” til at opsige deltidsarbejde, hvis den deltidsledige mister retten til dagpenge som følge af varighedsbegrænsningen for supplerende dagpenge.

Det kan overvejes at knytte lempelserne i regler om supplerende dagpenge til konjunktursituationen, der har betydning for de lediges muligheder for at finde fuldtidsjob.

Se desuden *boks 1* for tælleregler vedrørende dagpenge, der blandt andet er til ulempe for personer, der modtager supplerende dagpenge.

Forslaget vurderes at forringe de offentlige finanser med 100 mio. kr. (netto) i 2013, og bruttoudgiften vurderes til 400 mio. kr.

Genoptjeningskrav for dagpenge

- **Genoptjeningskravet for dagpenge halveres**

Forslaget betyder, at genoptjeningskravet for dagpenge nedsættes fra de nuværende 1.924 timer (svarende til ca. 52 ugers arbejde) inden for en periode på 3 år til 962 timer (ca. 26 ugers arbejde) inden for 3 år. Hermed bliver det nemmere for personer, der mister deres dagpengeret, at komme ind i dagpengesystemet igen, og det bliver mere attraktivt at tage korte vikariater.

En halvering af genoptjeningskravet for dagpenge vil til dels rette op på skævheden i tælle-reglerne vedrørende dagpenge, *jf. boks 1*.

Forslaget vurderes at forringe de offentlige finanser med omkring 125 mio. kr. (netto), mens bruttoudgiften vurderes til godt 250 mio. kr.

Boks 1. Skævhed i tælleregler vedrørende dagpenge

Der er en modsætning i reglerne om, hvordan dagpenge opbruges, og hvordan de genoptjenes. **Forbruget** af dagpenge opgøres *ugevis*. Den ledige har ret til 104 uger med dagpenge. Her gælder det, at får den ledige udbetalt dagpenge i en uge, uanset hvor mange timer den ledige får udbetalt for, er denne uge brugt. Anderledes er det med **genoptjeningen**, som opgøres i *timer*. Hvis man fx arbejder på halv tid i to uger, opfylder man kun genoptjeningskravet svarende til en uge.

Denne forskel i reglerne er blandt andet til ugunst for lønmodtagere med skiftende arbejdstider og deltidsarbejde (som fx modtagere af supplerende dagpenge), der kan risikere at opbruge de 104 dagpengeuger uden at have modtaget fulde dagpenge i alle ugerne.

Genoptjeningsret til dagpenge i jobrotation

- **Alle jobrotationsvikariater skal give fuld genoptjeningsret til dagpenge**

Det er ulogisk, at vikarer i en jobrotationsordning ikke genoptjener retten til dagpenge. Vikararbejdet i forbindelse med jobrotation sker på ordinære ansættelsesvilkår med fuld overenskomstmæssig løn og uden det såkaldte merbeskæftigelseskrav. Ordinært arbejde giver alle andre steder i beskæftigelseslovgivningen genoptjeningsret til dagpenge. Derudover er der en række meget lignende ordninger som fx Videnpilotordningen, der giver ret til genoptjening af dagpenge.

Forslaget skønnes i kombination med en halvering af genoptjeningskravet for dagpenge at forringe de offentlige finanser med 19 mio. kr. (netto), mens bruttoudgiften vil være 38 mio. kr. Hvis forslaget i stedet beregnes uden halvering af genoptjeningskravet for dagpenge vil nettoudgiften i stedet være 6 mio. kr. og bruttoudgiften 11 mio. kr.

Regler for seniorjob-ordningen

- **Det skal i 2013 være muligt at få et seniorjob, fra man er 55 år.**

Ledige, som har opbrugt dagpengeperioden tidligst fem år før efterlønsalderen, har ret til ansættelse i et seniorjob, hvis de ansøger herom[1]. Som følge af indfasningen af tilbagetrækningsreformen skal personer, der mister retten til dagpenge i 2. halvår 2012, være 57 år (på det tidspunkt, de mister retten) for at have mulighed for et seniorjob, mens personer, der mister retten i 2013, skal være 57,5 år.

Forringelsen medfører, at seniorjobordningens oprindelige formål - at hjælpe udsatte seniorer på kanten af arbejdsmarkedet - udhules. Halveringen af dagpengeperioden kombineret med stigningen i aldersgrænsen for ret til seniorjob betyder, at flere udsatte, langtidsarbejdsløse seniorer vil havne i risikozonen for at ryge helt ud af arbejdsmarkedet. De seniorer, som mister retten til seniorjob, vil i stedet ende på kontanthjælp, men for mange i den gruppe (LO vurderer, det omfatter ca. 50 pct.) vil det imidlertid ikke være en mulighed på grund af kontanthjælpskravene om ægtefælleforsørgelse eller formue. Når seniorerne ikke modtager kontanthjælp, omfattes de heller ikke af en aktiv beskæftigelsesindsats og indgår derfor ikke nødvendigvis i arbejdsudbuddet. En situation, der skader både den enkelte, virksomhederne og samfundet.

Det forventes, at forringelse af efterlønsordningen vil få flere til at fravælge efterlønsordningen og dermed altså også seniorjobordningen. Således vil mange nedslidsningstruede risikerer at miste deres forsørgelsesgrundlag. LO mener derfor, at man også bør overveje en ændring af seniorjobordningen, så den ikke længere er knyttet op på retten til efterløn, men på anden vis er knyttet til et stabilt a-kasse-medlemskab.

Forslaget om lempelse af alderskrav for seniorjob vurderes at forringe de offentlige finanser med godt 109 mio. kr. (netto), mens bruttoudgifterne vil være knap 216 mio. kr.

Oversigt over LO's forslag til en dagpengepakke

Tabel 1. Oversigt over dagpengepakke inkl. finansiering, mio. kr.

Nye initiativer	**2013**
Uddannelsestilbud	250
En ny privat løntilskudsordning + forlængelse af den særlige ordning	58
Lempelser i regler om supplerende dagpenge	100
Halvering af genoptjeningskrav for dagpenge	125
Genoptjeningsret til dagpenge i jobrotation	19
Ændrede regler for seniorjob-ordningen	109
Dagpengepakke samlet	***661***
Finansiering	
Reserven til merudgifter ved nye bevillingsforslag	661
Samlet finansiering	***661***

[1] Det er en betingelse for retten til seniorjob, at senioren er berettiget til efterløn, og seniorjobbet ophører, når senioren når efterlønsalderen.